

2019-11-14

Infrastukturdepartementet
i.remissvar@regeringskansliet.se
i.e.remissvar@regeringskansliet.se
Diarienummer 12019 /00931 /E

Remissvar - Genomförande av energieffektiviseringsdirektivets bestämmelser om nationella energisparkrav

Swedisol önskar lämna remissvar på promemorian Genomförande av energieffektiviseringsdirektivets bestämmelser om nationella energisparkrav för perioden 2021-2030.

Swedisols synpunkter

Vi har med besvikelse läst departementets förslag på hur Sverige ska genomföra bestämmelserna i energieffektiviseringsdirektivet. Förslaget innebär inte ett säkerställande av konkreta genomförda åtgärder utan beskriver i stället hur energiskatter bedöms påverka aktörer på marknaden mot minskad användning av energi. Av de styrmedel som Sverige har idag med avseende på energieffektivisering är det väldigt få som innebär konkret genomförande av åtgärder. Styrmedel som energideklarationer, energikartläggning i stora företag mm handlar om att ge aktörer mer information om sin energianvändning och om lönsamma åtgärder. Det är bra, men vi vet att detta inte är tillräckligt för att aktörer på marknaden ska ta beslut om genomförande. Människors beslutsfattande är mer komplicerat. Beteendeekonomi måste föras in i utformning av styrmedel.

I promemorian står att:

”Kombinationen av ekonomiska styrmedel och kompletterande och riktade informationsinsatser samt investeringsstöd bedöms ha goda förutsättningar för att en kostnadseffektiv energieffektivisering ska uppnås. Energi- och koldioxidskatterna gör användningen av energi dyrare och skapar därmed incitament för energianvändare att vidta energibesparande åtgärder för att minska/effektivisera sin energianvändning.”

Detta stämmer inte! Potentialen i Sverige överstiger vida de åtgärder som genomförs. Åtgärder genomförs inte trots lönsamhet och det är vare sig resurseffektivt eller samhällsekonomiskt. Vi har under årtionden haft styrmedel likt de som beskrivs ovan men ser att en stor del av potentialen är kvar. Så är även fallet i andra länder. 2/3 av potentialen fram till 2035 riskerar att tappas bort enligt IEA, om vi inte sätter kraft bakom politiken. Värst är läget inom byggnadssektorn där hela 80 % av lönsamma åtgärder bedöms att inte bli genomförda.

Ska vi då i Sverige fortsätta med samma politik och samma åtgärder som tidigare? Vår bedömning är att nya styrmedel som innebär konkret energieffektivisering måste införas. Sverige står inför en enorm utmaning att uppfylla Riksdagens klimat och energiintensitetsmål och då måste rejäla styrmedel införas. I två korta stycken i promemorian avfärdas det styrmedel som har chansen att ta Sverige till en position där vi inte hamnar efter andra länder i vår omgivning, nämligen kvotpliktssystemet eller vita certifikat.

Ett argument, som antyds, är att den utredning som beskriver ett förslag hur vita certifikat skulle kunna införas i Sverige, nu är på remiss och svarstiden på den är till den 20 november, dvs efter svarstiden på promemorian. MEN utredningen fanns klar redan i oktober 2018 och kunde skickats på remiss betydligt tidigare. Vi misstänker att den sena remissen speglar ambitionsnivån i svensk energieffektiviseringspolitik!

Promemorian menar även att den av utredningen föreslagna utformningen på ett kvotpliktssystem inte har tagit utgångspunkt i energieffektiviseringsdirektivets bestämmelser om kvotpliktssystem, men drar inga slutsatser av detta. Påverkar det Sveriges möjligheter att använda beskrivet kvotpliktssystem för att uppfylla artikel 7? Vi har tagit upp frågan med en internationell expert på kvotpliktssystem för energieffektiviseringen och fått svaret att något sådant hinder inte föreligger.

Energieffektivisering är den enskilt viktigaste åtgärden globalt för att klara klimatmålen. Investeringar i effektivisering måste fördubblas till 2025, och sedan fördubblas igen till 2040, menar IEA (World Energy Outlook, 2018). Vi är övertygade om att Sverige och svenska företag har en viktig roll att spela på den globala marknaden för energieffektivisering. Men för att detta ska ske behövs en marknad som utmanar på hemmaplan. Då måste energieffektiviseringstakten öka jämfört med idag och då krävs andra styrmedel än de som föreslås i promemorian.

Syftet med promemorian är att visa hur Sverige kan uppfylla art 7 i energieffektiviseringsdirektivet. Vi anser emellertid att Sveriges energieffektiviseringspolitik måste ha Sveriges bästa som utgångspunkt och ha syftet att realisera den lönsamma potential som finns i landet. Det finns inget som hindrar ett medlemsland att gå längre än direktivets krav om det är samhällsekonomiskt. Vi menar att det borde analyserats och varit utgångspunkten för Sveriges svar.

Om Swedisol

Swedisol driver frågor av branschgemensam karaktär till nytta för medlemsföretag och andra intressenter. Vi är en aktiv remissinstans och opinionsbildare och företräder medlemmarna i kontakter med statliga och kommunala politiker, myndigheter, organisationer och företag. Medlemmarna i Swedisol tillverkar och marknadsför isoleringsprodukter av mineralull. Produkterna används i första hand som skydd mot värme, brand, kyla och ljud. Det är viktiga produkter i byggprocessen som i hög grad bidrar till ett hållbart byggande och ett effektivt utnyttjande av våra energikällor.

Vårt mål är att minimera eller helt ta bort behovet av köpt energi för uppvärmning av våra byggnader. Vi strävar efter att radikalt minska utsläpp av växthusgaser från byggnader och på så sätt minska klimatförändringen. Vår syn på energieffektivisering i byggnader är att alltid

börja med en genomgång av klimatskärmen – det vill säga byggnadens tak, golv, väggar, fönster och dörrar. Klimatskärmen ska vara välisolerad och tät för att undvika onödiga värmeförluster. Swedisol är medlem i Byggmaterialindustrierna och den europeiska branschorganisationen Eurima. Vi samarbetar även med andra intresseorganisationer, nationellt såväl som internationellt.

Med vänlig hälsning

Mats Björs

Vd Swedisol